

PO NAPOLEONOVIM POTI

Ruske armade, ki se zgrinjajo proti Minsku, glavnemu mestu Bele Rusije, naglo potiskajo nazaj Nemce po isti poti v Varšavo in Berlin, po kateri je bežal Napoleon pred 132 leti izpred Moskve.

Kakor veličanska grabljiva roka segajo ruske armade proti Minsku, medtem pa artilerija in strmovniki pripravljajo za fronto pot za infanterijo.

Po zavzetju Mogileva imajo Rusi prvič v skoro treh letih zopet direktno železniško zvezo med Leningradom in Odeso. Ta železnica je za Ruse veličanska važnost, ker teče vzporedno s fronto in je mogoče po njej razvažati vojaštvo in ga razpostavljati na primernih krajih.

Rusi so imeli že od zime štiri petine te železnice v prometnem stanju, razum onega dela, ki teče skozi Vitebsk, Oršo, Mogilev in Žlobin.

Poročila s fronte naznanjajo, da so se Nemci tako naglo umaknili, da niso niti utegnili razdejati železniške proge.

Trije poglavitni smuki rdeče armade proti Minsku so: po etari Smolensk—Varšava cesti; po Mihov—Minsk cesti čez sredo Berezine in po dolini reke Ptice po Gomel—Minsk železnici in cesti.

BOBRUISK — ZAVZET

Zmagovite ruske armade, ki so v prvem tednu ofenzive pobile ali vjele 125.000 Nemcev v Beli Rusiji, so zavzele včeraj Bobruisk, ki je bil ostal obkrožen 40 milj za fronto.

Na severni fronti so Rusi zavzeli Petrozavodsk, glavno mesto sovjetske kareške republike ter so očistili vso Leningrad—Murmansk železnico, ki je za Ruse največjega pomena za zalaganje armad na severu.

1050 NOVIH KRAJEV OSVOBOJENIH

Včeraj so Rusi v svojem prodiranju proti Varšavi in Berlinu zopet osvobodili 1050 krajev, v enem tednu pa so osvobodili 6690 mest, trgov in vasi in napredovali od Oršove 120 milj.

Prva beloruska armada maršala Rokosovskega je bila nad 16.000 Nemcev, vjela pa jih je 18.000. Bobruisk je bila zadnja močnejša trdnjava pred Minskom, od koder pelje pot na Poljsko in v Nemčijo.

Na celi fronti beže Nemci v veliki zmešnjavi in neredu pred ruskim parnim valjarjem. So...

ARMADA BAGRAMIANA PRI POLOCKU

Armada generala Bagramiana je obkolila Polock, kjer se steka pet železnice, ko je zavzela Vetrino, 16 milj severozapadno in je presekala važno Polock—Mogilev železnico. Zavzeto je bilo tudi Orehovo, tri milje od poljske meje. Vdarila je tudi od Zamostja do Kublicev ter se približala poljski meji na eno miljo.

Na jugu je armada generala Černijahovskega dospela do Berezine, na pozorišče veličanskega Napoleonovega poraza 1. 1812. Tu so Rusi zavzeli Bič. Zapadno od Mogileva je druga beloruska armada generala Matveja Zaharova, ki frontalno prodira proti Minsku, podila Nemce 22 milj in dospela do reke Prut na 50 milj dolgi fronti. Zaharova armada je osvobodila nad 500 obljundenih krajev.

Nemško poročilo o ruskih uspehih

Nemci poročajo, da so Rusi napredovali 28 milj od Starije Dorogov ob Brest-Litovski cesti do Slucka, ki je oddaljen od Minska 60 milj. Tri ruske armade v veličanskem loku prodirajo proti Minsku—od severovzhoda, od jugovzhoda in od vzhoda in bodo skušale Minsk obkoliti.

General Rokosovski je postal maršal

General Konstantin K. Rokosovski, ki se je odlikoval pri Stalingradu, je bil včeraj imenovan za maršala Sovjetske unije. Njegova armada je oddaljena od Minska samo še 35 milj.

Nemci protinapadli v Normandiji

Nemci so v Normandiji pričeli močan protinapad na desno angleško krilo, ki polagoma obkoljuje Caen.

Navzlic temu napadu, ki je bil najmočnejši v kampanji v Normandiji so moči angleški oklopni oddelki s pomočjo infanterije razširili svoje mostišče onstran reke Odon jugozapadno od Caena, na severu pa prodirajo na višine, ki obvladajo jejo Caen.

Nemci trdovratno branijo Caen in imajo zelo težke izgube. Ena nemška divizija je bila tako razbita, da jo je moral feldmaršal Erwin Rommel poklicati s fronte. Nemci so tudi izgubili mnogo tankov. Zadnja dva dni je bilo uničenih ali poškodovanih 292 nemških tankov, od dneva vpada 6. junija pa do sedaj je bilo uničenih ali poškodovanih 292 nemških tankov in največ na angleškem delu fronte, kjer je sovražnik zbral največ svoje oklopne sile.

Angleška artilerija razbija ceste proti jugu in proti zapadu čez reko Orne ter obstreljuje nemške baterije, ki so razpostavljene po gričih Grimbois in Cinglais, jugozapadno od bojišča.

Angleži so zavzeli dva griča med Maltotom in Esquayem, 370 čevljev visoka. S teh položajev angleška artilerija obstreljuje nemške čete, ki prihajajo na fronto od jugozapada.

Angleži dobivajo tanke in to pove po dveh mostovih čez Odon.

Nemška posadka v Fort de l'Ilse se je podala

Amerikanci pa medtem čistijo konec Cherbourg polotoka. Nemška posadka v Fort de l'Ilse se je podala in sedaj Amerikanci napadajo nemško baterijo pri Querqueville, pet milj severo-zapadno od Cherbourga.

Pristanišče Cherbourg bo kmalu popravljeno

Kot poročajo inženirji, ki čistijo pristanišče v Cherbourgu bodo pristanišče popravili prej, kot pa so sploščena domnevali in zavezništvo bodo sklenjen že kmalu mogli dobivati zaloge za svoje armade v Normandiji.

Danes, po 23 dneh vpada, imajo zavezništvo v svojih rokah 125 milj obrežja in 1100 kvadratnih milj zemlje.

Nemci iščejo ojačanje

Nemci dobivajo velika ojačanja od vzhoda. Naznanili so, da bodo z vzhodne fronte dobili 2 diviziji, ki se že vozijo po zapadni Evropi.

Zavezniški aeroplani bombardirajo po Nemčiji in Franciji železnice in ceste, po katerih prihajajo nemška ojačanja na fronto.

NEMŠKI GENERAL UBIT

Angleška radijska postaja je včeraj naznanila, da je bil nemški poveljnik na Finskem general Edward Dietl pri neki nesreči aeroplana v Laplandu ubit. Z njim je bil tudi njegov štabni častnik, general Alfred Jodl.

General Dietl je bil tri leta poveljnik sedem nemških divizij na Finskem. Delaven pa ni bil samo na vojaškem, temveč tudi na političnem polju in njegova zasluga je, da je Finska zavrnila ruske mirovne pogoje.

General Dietl je bil rojen leta 1890 in je pristopil k nacistični stranki leta 1920 in je bil v prvi svetovni vojni. Leta 1923 je bil pri ponorečem Hitlerju vemu puču v pivovalniški kleti v Monakovem.

AMERIKANCI V ITALIJI NAPREDOVALI PET MILJ PROTI LIVORNI

Navzlic hudi vročini in močnemu nemškemu odporu so včeraj Amerikanci napredovali pet milj ob zapadni italijanski obali in so zavzeli Castagneto. 25 milj od velikega pristanišča Livorno.

Drugi ameriški oddelki, ki prodirajo v notranjost po cesti št. 73, je pregnal Nemec iz Monteciano in se bojuje komaj 12 milj od Siene, ki je važno križišče železnice in cest.

Po cestah, po katerih prodirajo Amerikanci, leže mrtvi Nemci in zgorelo in puščeno orožje. V taborih pete zavezniške armade je 25.000 nemških ujetnikov.

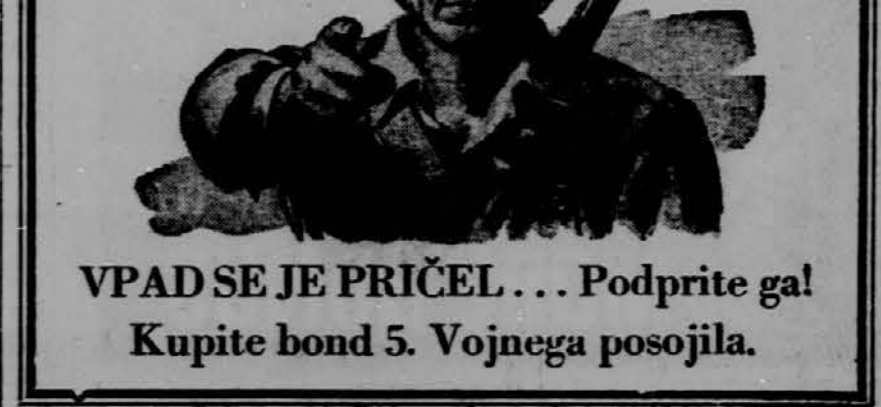
Da bi Nemci vstavili zasledovanje Clarkove armade, uničujejo med potom, kar največ morejo in čez ceste polagajo posekano drevje. Na nekem kraju je ameriška artilerija razbila novo nemško artilerijsko skupino, na nekem drugem kraju je bilo razbitih šest nemških tankov, pet poljskih topov, dva protitankova topa in 15 trakov z municijo.

V pismu je nemški prostak, ki je bil ujet, napisal: "Za nas to ni več vojna — temveč igra med mačko in miško. V svojem Sin obiskal generala Eisenhowerja

V zavezniškem glavnem stanu je generala Eisenhowerja obiskal njegov sin poročnik John Eisenhower, ki je prejšnji mesec dovršil vojaško akademijo v West Pointu, N. Y.

Republikanska stranka ima nekaj novega

Demokratski senator iz Floride Claude Pepper je rekel, da republikanska stranka, čije zastavonoše je sedaj nominirani predsedniški kandidat governor Thomas E. Dewey, nima od čača Herberta Hooverja in Alfreda Landona nič drugega novega kot — brke. Dewey nosi namreč pod nosom brke.)

VPAD SE JE PRIČEL... Podprite ga!
Kupite bond 5. Vojnega posojila.

DR. ŠUBAŠIČ PRI MINISTRU EDENU

Dr. Ivan Šubašič, ki sestavlja jugoslovansko vlado, je imel konferenco z angleškim vnanjim ministrom Anthony Edenom.

To je prvo Šubašičevo poročilo kakemu visokemu angleškemu vladnemu zastopniku o konferencah, na katerih je dosegel sporazum z maršalom Titom. Kralj Peter, ki je spremljal dr. Šubašiča na njegovi misiji v Sredozemlje, je obiskal kralja Jurija prvič, odkar se je v nedeljo vrnil iz Italije.

O razgovoru med dr. Šubašičem in Edenom ni bilo izdano nobeno uradno poročilo, toda angleški vladni krogi kažejo zadovoljstvo, da je bilo Šubašičevo poslanstvo uspešno, ker je sedaj mogoče pričakovati složno vojaško in politično delovanje med kraljevo vlado in maršalom Titom. Politični krogi so tudi mnenja, da bo Titova osvobodilna fronta stopila v novo vlado.

Kralj Peter se sicer ni sestal z maršalom Titom, toda vprašanje glede jugoslovanske kraljevine po vojni ni nikakoli ovira za sporazum. Dr. Šubašič je mogel maršalu Titu ponuditi tri najvažnejše zadeve, ki jih doslej ni imel — vladni denar, ladje in diplomatsko priznanje Združenih držav, Anglije in Rusije.

Nemci bodo zapustili grške otoke

Poročila, ki prihajajo z grških otokov, naznanjajo, da so nemški vojniki, ki so v garnizijah po otokih, zelo vznemirjeni vsled zavezniških uspehov v Franciji. Na otoku Naxos nemški vojniki zamenjujejo živež za civilno obleko. Na Grškem so nemške vojaške oblasti zaprele s smrtno kaznijo vsem nemškim vojakom, ki imajo kake zavezniške pozive ali pa poslušajo zavezniške radijske oddaje.

Albanci v nemški armadi

Nacistična radio postaja v Tirani, glavnem mestu Albanije, naznanja, da je prva prostovoljna skupina albanske narodne mladine iz Tirane in Skadra prišla v Prizren, od koder bo nadaljevala svojo pot na fronto.

Radijska postaja pa ne omenja števila te prostovoljne skupine, ampak priznava, da število ni tako važno kot izraz solidarnosti do nacističnih tlačiteljev.

NEMŠKE ČETE PRIHAJAJO NA FINSKO

Nemčija je 20. junija pričela na Finsko pošiljati svoje čete, ker se je bala, da bo Finska sklenila separatni mir z Rusijo.

Finci so podpisali novi sporazum z Nemčijo, ker bi Nemci, ako sporazuma ne bi hoteli podpisati, zasedli Finsko kot so zasedli Madžarsko.

Nemški vnanji minister Joachim von Ribbentrop je prišel v Helsinke dve uri zatem, ko je bila finska vlada obveščena, da je na poti na Finsko in ko so nemške čete že prihajale s transport. aeroplani. Na Finsko neprestano prihajajo transportni aeroplani in parniki, s katerimi prihajajo tudi motorni torpedni člani in pobiralci min in prišla je celo 10.000 tonska križarka Prinz Eugen.

Do včeraj so se na Finskem izkrcale tri nemške divizije in so prišle iz Nemčije in baltičskih držav.

Finska vlada se ni upirala nemškim zahtevam ter se je z nemškimi zastopniki pogajala kar najbolj tajno ter je kršila ustavo, ker je sporazum odobrila, ne da bi se posvetovala s parlamentom, ki je bil v zasedanju.

Ako bi bil sporazum predložen parlamentu, bi proti njemu najbrže glasovalo 114 izmed 200 poslancev, od katerih jih je mnogo na fronti.

Za sporazum so odgovorni predsednik Risto Rity, ministri predsednik Edwin Linkomies, finančni minister Vaine Tanner in notranji minister Leo Enrenrooth ter maršal grof Carl Gustav Mannerheim.

Grški uporni mornarji kaznovani

Iz Kaire v Egiptu se javlja, da so tamkaj obsodili tri mornarje grške bojne mornarice, kateri so bili vodje upora v minulem aprilu. Obsojeni so bili po prekom sodišču v Aleksandriji.

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES!

Tujci v nemški armadi v Franciji

Patriotični Francozi ob švicarski meji so zelo razočarani, ker prihajajo kvizzijske čete, da nadomestijo nemške garnizije. Švicarski list "Feuille d'Avis de Neuchâtel" v nekem svojem članku pravi, da je v Pontarlier provinci prišlo več sto ruskih vojakov, ki so bili vojni ujetniki, pa so si kupili prostost s tem, da so sodelovali z nemškimi okupacijskimi armadami.

"London Sunday Observer" poroča, da se nemški plačanci bore z Nemci v Normandiji in drugih krajih Francije. List pravi, da je v nemški armadi v zapadni Evropi 15 do 20 odstotkov tujcev.

Med ujetniki v Normandiji so Rusi, Poljaki, Čehi, Hrvatje, Slovaki in Španci. (Slovenecv list ne navaja.)

Nek vojaški poročevalci v Normaniji pravi, da so bili vsi ti vojni ujetniki, katere pa so Nemci prisilili, da so stopili v njihovo armado. Posebno velikih teh tujih čet so Nemci porabili za obrambo Cherbourga.

Protinacistična radijska postaja Radio Atlantic pravi v svoji oddaji, da je nemški poveljnik v Cherbourgu na tuje vojske po radiju v nemškem, ruskem in ukrajinskem jeziku razglasil poziv, v katerem pravi, da je njegov trden sklep boriti se do zadnjega.

610 ŠTRAJKOV TEKOM MAJA

1,400,000 zgrubljenih delavskih dni in 290,000 štrajkarjev

Iz Washingtona, D. C., se poroča, da je vladin urad za delavske statistike ravno objavil svoje prvo poročilo o delavskih razmerah tekom maja, t. l. To poročilo naznanja, da je bilo v Zjed. državah tekom maja 610 štrajkov in da je 290,000 delavcev štrajkalo. Ti delavci so vsled tega izgubili 1,400,000 delavskih dni in seveda ravno toliko dnevnih plač.

Največji štrajk tekom maja je bil štrajk delavcev v Detroitu, Mich., kajti tam je štrajkalo 55,000 delavcev. Drugi največji štrajk je bil štrajk delavcev, ki so zaposleni pri tesni industriji v državah ob pacifičnem severozapadu.

V dvoletno ječo radi slabo izdelanih bomb

Lastniki tovarne streljiva in izdelovanja bomb, Antonelli Fireworks Co., v Rochesteru, N. Y., so bili dne 26. t. m. obsojeni v plačanje globe v znesku \$10,000 in trije ravnotežni solastniki tovarne so bili vrlu tega tudi obsojeni v dvoletno ječo vsaki, ker so varali vlado s tem, da so izdelovali gramate in bombe, ki so bile izredno pomanjkljive vrednosti.

Omenjena družba ima z vlado pogodbo za izdelovanje bomb in granat za našo vojsko v inozemstvu. Obsojeni v ječo so bili Amerigo Antonelli, predsednik, in Jos. ter John De Ritis, njegova poslovojnica, katere sta bila uslužbeni v tovarni kot nadzornika. Antonellijev zet, Domenico Barbollo, ki je bil uslužben v tovarni kot delovodja, je bil obsojen v osemnajst mesečno ječo radi zarote proti vladi in varanja.

NOČEM PLAČATI VEČ KOT
NAVIŠJE URADNE CENE!
NE SPREJMEM RACIONIRANIH
ŽIVIL AKO NE ODDAM ZNAMK!

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slavonic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Baker, President; Ignace Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Printed at business of the corporation and addresses of above officers:
214 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

KA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izven sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 214 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 8-1343

Slabe vesti za Nemčijo

Nemški narod je mogoče preveč zaposlen z veliko skrbjo, kako se bo preživel od dneva v dan, ali celo od ure do ure, kot pa bi mogel misliti še kaj drugega. Nemci imajo večjo skrb za živež, obleko, zavetje pred zavezniškimi bombami in večjo skrb kako se izogniti gestapovskemu terorju, kako se zavarovati pred milijoni tujih sovražnih delavcev, kot pa bi se mogli brigati še za dogodke na oddaljenih frontah.

Ko pa prihajajo poročila o vojaških porazih eno za drugim in so slišati v enem dnevu o padcu Cherbourga in Vitebska, ko na tisoče zavezniških aeroplanov bombardira nemške kraje, ne da bi se jim postavili v bran nemški aeroplani, ko se zavezniške armade bližajo nemškim mejam, tedaj se marsikateri Nemec spominja Hitlerjeve obljube, ki jo je bahavo izustil v pivnici v Monakovem v novembra leta 1939: "Anglija je izjavila, da je pripravljena na triletno vojno. Ob pričetku vojne sem feldmaršalu Goeringu ukazal, da pripravi vse za petletno vojno."

Kajzerjeva Nemčija se je borila štiri leta, predno se je sesula; Hitler, ki je obsodil vse, kar je kajzer napravil, se hoče boriti pet let, v vojni, v kateri je rekel, je vse drugo mogoče, kot pa kapitulacija.

Toda pet let vojne, za katero se je Hitler pripravil in ki se je zdel, ko je bila oznanjena, neverjetno dolga, se bliža koncu in bo najbrže končana do oktobra. In vsak Nemec, ki je še količkaj zmogel misliti, se mora sedaj zavedati, da je Hitler ves nemški narod vodil za nos.

V letu 1940 in deloma tudi še leta 1941 je stala Nemčija na visku svojih zmag. Anglija je bila v nevarnosti, da v njo vpadejo nemške tolpe. To pa se ni zgodilo, ker je Hitler dobil "navdihnenje", da napade Rusijo; to je Anglijo rešilo in danes stoji na trdnih nogah in ob njeni strani se bore Zdrružene države, Rusija in brez števila manjših držav, tako da če more skoro reči, da stoji proti Nemčiji srida jeza vsega človeštva.

Nemčija nima samo ene fronte, ki jo je Hitler večkrat objubil, temveč več front, ki se vedno bolj bližajo nemškim mejam in s seboj nosijo smrt in uničenje. Nemci sedaj tudi uvidevajo, da nemška vojaška sila pojema in moreča potrtost se siri po domači in po bojni fronti.

Mladi naciji, ki so bili v tem poučeni in vzgojeni, se še vedno trdnoravno bore, ne menec se za smrt, toda vojaška sila je bila že silno zbrobljena in se vzdržuje še samo s tem, da jo Hitler baše z vojnimi ujetniki in otroci, starimi po 16 in celo 12 let.

Produkcija vojnega materiala je vsled neprestanega zavezniškega zračnega bombardiranja najvažnejših tovarn padla pod polovico nekdanje produkcije. Izdelki so mnogo slabši, ker primanjkuje potrebnih kovin. Pridelek petroleja je padel na komaj tretino prejšnjega pridelka. Nemški vojni stroj je izgubil že mnogo svoje gibljivosti. Nemški generalni štab kaže zelo malo iznajdljivosti v primeri z iznajdljivostjo v pričetku bliskovite vojne.

Nemška vojaška sila pojema, medtem ko zavezniška stalno narašča in izgleda, kot da je že sedaj na vrhuncu.

Nemški vrhovno poveljstvo more svojemu narodu samo povedati, da je vojna dosegla svoj vršek in da je usoda Nemčije na kocki. Objubiti more pa še vedno, da se bo armada junaško borila in branila svojo deželo. In Nemci se bodo trdno držali, dokler se bodo bile bitke na tujih tleh.

Zavezniki bi že sedaj lahko slavili zmago, toda zmago-slavje bo sladkejšje, ko ne bodo v seznani osvobojenih mest ruska, italijanska, francoska mesta, temveč mesta, kot so Kolín, Hamburg, Berlin.

Konec bo prišel šele tedaj, ko bodo nemške armade potlačene na bojni poljih na svoji zemlji.

DUHOVNIK PONOSEN NA SVOJO RDEČO ZVEZDO

KAIRO, Egipt, 24. junija. (Poroča Richard Mowrer). — "Vi nosite rdečo zvezdo na svoji kapi! Ali vas ni sram?" Tako sta nagovorila v slovenski dveh častnika kraljevske jugoslovanske armade katoliškega duhovnika Antona Stambuka, ko sta ga srečala v neki knjižarni. Kakor vsi Titovi partizani, nosi tudi on rdečo zvezdo na svoji kapi. Stambuk je prišel v Kairo iz taborišča jugoslovanskih beguncev v zoni Suškega prekopu na povabilo apostolskega delegata. To je bil njegov prvi obisk tega vročega in zaprašenega mesta. Stambuk je nekaj časa motril častnika in potem odgovoril:

"Da, nosim rdečo zvezdo in ni me sram."

Častnika sta začudeno gledala duhovnika nekaj časa, nato pa sta molče odšla iz knjižarne.

Stambuk, ko smo se ponovno sestali z njim, se je smehljaj, ko nam je opisal incident v knjižarni. Častnika najbrže ne bi bila prišla v tako zadrego, ako bi bila prej slišala duhovnikovo povest. Ko smo se štiri mesece prej prvič sestali s Stambukom v taborišču, smo ga vprašali, zakaj se je pridružil partizanom. On je odgovoril:

"Pridružil sem se partizanom iz razloga, ker mislim tako kot misli ljudstvo."

Potem je pojasnil svojo povest v detajlih. "V prvih dneh vojne sem bil tajnik škofa na otoku Braču v bližini dalmatinskega obrežja," je dejal. "Jaz prihajam iz vasi Solce na tem otoku. Videl sem nemške in italijanske invaderje in nemške okupacije. Invaderji in Paveličevi ustaši so pobijali in požigali vasi in videl sem svoje prijatelje, ko so bežali v hribe k partizanom. Odločil sem se, da se jim pridružim in škofu sem razkril svojo željo."

"Kaj je rekel škof, ko ste mu povedali svojo željo?"

"Rekel je, da lahko grem, če hočem, in da ne bo ugovarjal, pa sem šel."

"Kakšno je bilo stališče cerkve za našo vojno, da se je več duhovnikov v katoliški Sloveniji in Hrvaški ogrevalo za Paveliča. Bili so proti partizanom, ker jih je Pavelič zagotavljal, da bo katoliška cerkev dobila večjo moč in oblast. Mnogi so to zagotovilo pozdravili. Goto vo je, da so partizani pobili mnogo duhovnikov, ki so imeli zveze s Paveličem in njegovimi ustaši. Sovražnik je tudi pobijal duhovnike, ki so bili naklonjeni partizanom. Na Braču so ustaši razsekali duhovnika Simonovića Kuzno na kose potem, ko se je zavzel za prebivalce vasi Gornji, katere so ustaši pobijali. To so storili, čeprav je bilo znano, da je bil Kuzna bolj naklonjen njim kot partizanom."

Stambuk je razkril, da so on in drugi prebivalci otoka, ki niso bili sposobni za vojaško službo, dobili priliko ukrepanja na neko zavezniško ladjo, s katero so se odpeljali na Srednji vzhod. Rekel je, da so partizani sprejeli duhovnike kot svoje in prijatelje in da vsi lahko opravljajo svoje dolžnosti. Dalje je povedal, da sta se dve italijanski diviziji, ki sta nabajali v Dalmaciji, pridružili partizanom, ko je Italija kapitulirala pred zaveznički. Ena je bila Garibaldijska divizija. Obe bi bili lahko zapustili Jugoslavijo, a sta ostali tamkaj.

Stambuk je razkril, da želi obiskati Ameriko. On bi jo rad poznal. "Dva sorodnika imam v Californiji," je dejal. "Zdi se mi, da se moja želja ne bo uresničila. Samo trije duhovniki smo v taborišču, kjer nas potrebujejo. Prišel sem v Kairo, ker me je apostolski delegat hotel videti. V taborišču se moram vrniti pred nedeljo."

(Po "Prosveti.")

PRIHRANA PAPIRJA

Oznanevalec: Ali hranite doma papir za strica Sama? — Mnogo bi morali delati na tem, kajti papir je eno najbolj važnih vojnih orožij. Resnično je življensko važen za hitrejšo zmago.

Poslušajte: Pet in dvajset ton plavega papirja porabijo samo za načrt bojne ladje. Dvanajst funtov papirja za eno petsto funto bombo. Sedem funtov papirja za en signalni radijo.

Zapomnite si... da gre 700 tisoč različnih kosov preko morja za naše borce, zavrtih v papir. No, kaj če bi pomagali pri podalšanju ameriških zalog? Prav, pa storite te tri stvari... zbirajte star papir za zbiralec starega papirja; hranite papir s tem, da sprejmete nezavite pakete, porabljajo papirne škatle, papirne vreče in papirne steklenice vedno znova.

Držite papir v borbi s tem, da se borite proti potratu papirja... in zmaga bo preje dobljena.

Back the Attack!

SONART REKORDI

NOVE SLOVENSKE PLOŠČE

Jerry W. Kuprišek in njegov orkester
M595—Wedding Polka
(Ne bom se modila: Ti do jesi, pa si dala marelja)
Wedding Walts
Slovenski Walts
Pojo Rupnik sestri
M596—Jeep Polka
(Ma' polico pečajo)
Marine — Polka
575—Tereznika — polka
Na planincih—valček

Lepe Melodije

Duquesne University Tamburica Orkester
M571—Na Marjance, polka
Kje so moje rožice
Marička peča—polka

Za tozadevni cenik in cene plošč se obrnite na

JOHN MARSH, Inc.
463 W. 42nd ST., NEW YORK

VELIKA NARODNA PRIREDITEV v NEW YORKU

Pod tem "Pozdrav osvobodilnim silam", Združenje Jugoslovanskih Amerikancev v New Yorku prireja velik narodni shod v nedeljo, dne 9. julija v Arlington Halli, 28 St. Marks Place, New York City, ob 3 uri popoldne.

Novi vojni in politični dogodki, posebno v zvezi z Jugoslavijo in osvobodilno borbo njene naroda, zahtevajo da pride hite na to prireditelji vsi Jugoslovani v New Yorku in okolice. Prominentni govorniki vključujejo kongresman Marcantonio, Rev. Strahinja Maletich, Janko Rogelj, gospa Gačinović in Toma Babini, vsi bodo na glasili kaj je treba, da bo naša dolžnost in naš pravice v vidu dogodkov, ki se naglo razvijajo.

Ne pozabite bratje in sestre, prihitite vsi na to prireditev in pripeljite seboj kar največ mogoče prijateljev. Vstopnina bo prosta.

Za odbor:

V. Ujcie.

ZA UVAŽEVANJE NAŠIM DRUŠTVOM

Združenje južnoslovanskih Amerikancev v New Yorku, ki deluje kot središče mestnih slovenskih, hrvaških in srbskih društev, je razposlalo na naše in ameriške organizacije tisoče resolucij za pomoč Jugoslaviji, s prošnjo, da podpišejo resolucijo in jo pošljejo na našega a Vrhovnega komandanta, predsednika Roosevelta, v nadi da bo ta korak pospešil večjo, tako potrebno pomoč naši stari domovini in njenim junakiškim borcem.

Z ozirom na to, se prosi vsa društva, katera so do sedaj prejele resolucije, da jo osvoje in podpisano po odgovornih uradnikih odpošljejo na določeno mesto. Še več je, važno in potrebno, da se prvaki po naših naselbinah zavzamejo da tudi ameriške organizacije dobijo in osvoje to resolucijo. Primer iste lahko vsak dobi na zahtevo na sledečem naslovu: Union of Yugoslav Americans, 570 Seventh Ave., New York, N. Y.

Značaji

Umetnik Barlach je nekoč rekel: "S Francozom se lahko pomenim, z Rusom lahko pijem, z Nemcem se moram seveda pripraviti in tepsti, z Angležem pa ne vem kaj narediti."

Slikar Manet je naslikal Dureta, ta je držal klobuk v roki. Manet mu reče: "Zelo lahko je komu posaditi klobuk na glavo, posebno težko je pa glavo postaviti v klobuk."

Umetnika Contabla so vprašali, če mu številni posnemalci niso neljubi. "Nasprotno rad jih imam," je odvrnil. — "Kako to?" — "Pogledam njihove slike in natančno vem, česa se moram izogibati."

RAZGLEDNİK

ODLIČNI GOSTJE PRI KONVENCIJI REPUBLIKANSKE STRANKE v CHICAGU, ILL.

Iz Chicaga, Ill., kjer se je ravno zaključila konvencija republikanske stranke, se javlja, da je bilo pri konvenciji nekoliko nad 2000 oficijelnih gostov iz raznih krajev Združenih držav. Ti gostje so bili razni vodje iz vseh držav, ki so zastopali lokalne in tudi zvezne zahteve prebivalstva — v kolikor pride politika imenovane stranke v postev. Mnogo teh gostov je v političnem smislu dobro poznanih, toda v Chicagu je prišlo tudi nekoliko neoficijelnih gostov, ki pa niso poznani širom naše republike, temveč širom vsega sveta.

Med temi nepozvanimi gosti je bil tudi "general" Jacob S. Coxey, ki je skoraj 100 let star. Kakor znano, je imenovan Coxey vodil "Coxeyovo vojsko" v Washington, D. C. leta 1894, ko je pri nas nastala splošna kriza in splošen banekot; ko so kar preko noči tovarne prenehale z delom in ko so tudi premožne rove za nedočen čas zaprli. Coxey je prišel v Chicagu, Ill., da predloži republikanski konvenciji, ki se je ravno zaključila, svoje nasvete z ozirom na finančne zadeve. Kako je konvencija vzeala na znanje njegove nasvete, še ni znano, — toda stari "general" je bil navzoč.

Hi konvenciji je tudi prišel Jeff Davis, svetovno znani "kralj vseh trampov". Dospel je v Chicagu, da vidi kako konvencija deluje in da potem svoje nasvete z ozirom na finančne zadeve. Kako je konvencija vzeala na znanje njegove nasvete, še ni znano, — toda stari "general" je bil navzoč.

Hi konvenciji je tudi prišel Jeff Davis, svetovno znani "kralj vseh trampov". Dospel je v Chicagu, da vidi kako konvencija deluje in da potem svoje nasvete z ozirom na finančne zadeve. Kako je konvencija vzeala na znanje njegove nasvete, še ni znano, — toda stari "general" je bil navzoč.

Hi konvenciji je tudi prišel Jeff Davis, svetovno znani "kralj vseh trampov". Dospel je v Chicagu, da vidi kako konvencija deluje in da potem svoje nasvete z ozirom na finančne zadeve. Kako je konvencija vzeala na znanje njegove nasvete, še ni znano, — toda stari "general" je bil navzoč.

Hi konvenciji je tudi prišel Jeff Davis, svetovno znani "kralj vseh trampov". Dospel je v Chicagu, da vidi kako konvencija deluje in da potem svoje nasvete z ozirom na finančne zadeve. Kako je konvencija vzeala na znanje njegove nasvete, še ni znano, — toda stari "general" je bil navzoč.

Hi konvenciji je tudi prišel Jeff Davis, svetovno znani "kralj vseh trampov". Dospel je v Chicagu, da vidi kako konvencija deluje in da potem svoje nasvete z ozirom na finančne zadeve. Kako je konvencija vzeala na znanje njegove nasvete, še ni znano, — toda stari "general" je bil navzoč.

Cena knjige povišana

Cetudi je bila že pred kratkim cena ANGLEŠKE kuharske knjige "Recipes of All Nations" povišana, smo obdržali ceno \$2.50 dokler nam je zaloga potekla. Novo zalogo smo morali nabaviti po povišani ceni in zaradi tega bo cena te knjige veljala od danes naprej \$3. komad. Točko v naznanje. — Knjižarna Slovenic Publishing Co., New York.

POUČNE KNJIGE

Angleško Slovensko Berilo (F. J. Kern) — Varna knjiga

Cena \$2.—

Brezposelnost

Spisal Fran Erjavec

Cena 50c

Obrtno knjigovodstvo

268 strani. esana: — Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbo, umetno in strojno ključavničarstvo ter kolektivarstvo.

Cena \$1.—

Problemi sodobne filozofije

Spisal Dr. France Veber

Cena 50c

Pohorske poti

Spisal Janko Glaser

Cena 50c

Mlekarstvo

Spisal Anton Perc. 8 slikami. 168 strani. — Knjiga za mlekarje in farmerje v splošnem.

Cena 50c

Knjižarna

Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th St., New York 11

so vključene sledeče

slovenske pesmi: SLOVENSKA LIRA "AMERIŠKA"

V PESMARICI

1. Podoknica — moški zbor s bariton samospevom
2. Pozdrav — moški zbor
3. Lahko noč — moški zbor
4. Otočki zvon — mešani zbor
5. Pomačanska — mešani zbor, s bariton samospevom
6. Lira I. — za solo speve, moški in mešani zbor
7. Lira II. — za mešani zbor
8. Atlantski odmevi — za moški in ženski zbor, s bariton samospevom
9. Kantata iz psalma 126 — moški zbor
10. Boči — za samospeve, mešani zbor in spremljevanje glasovila
11. Psalm 29 — za samospeve, mešani zbor in spremljevanje glasovila ali orgel

CENA SAMO

50 centov

KOMAD

To so koncertne pesmi za moške in mešane zore, katere je uglasbil in v samozaložbi izdal MA-TEJ L. HOLMAR, organist in pevovodja pri sv. Vidu, Cleveland, Ohio, 1923.

Naročite to zbirko pri:

KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. COMPANY

216 West 18th Street

New York 11, N. Y.

NOVA IZDAJA

Hammondov

SVETOVNI

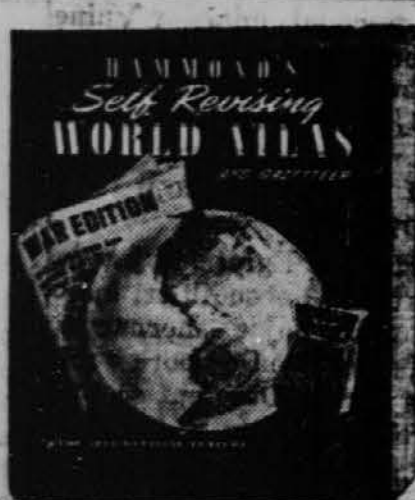
ATLAS

V njem najdemo zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti našim poročilom.

Zemljevidi so v barvah

Cena 50 centov

Naročite pri: "GLAS NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

KRVAVA SODBA NA LJUBLJANSKEM POLJU

Iz zgodovine Slovenije v pravnih časih

Pred sto in več let je bila javna varnost v slovenskih deželah pač še zelo majhna in negotova. Velike in pogoste vojne so bile vzrok, da je ljudstvo posurovelo in je bilo življenje mnogih prebivalcev kakor kapija na veji. Saj so bile naše slovenske dežele tista široka odprta vrata, skozi katera so se neprestano valile velikanske domače in tuje vojske. V naših krajih se je silo razpaslo razbojništvo. Avstrija je imela pač večje skrbi z neprestanimi vojnami in notranjimi neredi, kakor da bi skrbela za varnost svojih državljanov. Razbojniki so bili po večini vojaški begunci, bodisi da so pobegnili od vojakov ali pa so bežali pred naborem in vojaško suknjo. Ti begunci so se družili v tolpe in skrivali v goščah, v dolinih, v gozdovih in gorah, kjer so našli za razne izpričnice in potepuhe, tihotapce, tatove, roparje in morilce, pravo sodbo in zmerne človeške družbe. Kaj čuda, se so tudi vojaški begunci navadno poprej doma prav posteni in delavni ljudje, polagoma zašli na kriva in zločinska pota!

Ko so Francozi leta 1809 zasedli Kranjsko, so našli tukaj že številne razbojnike, ki jih je ljudstvo imenovalo rokovanjce, rokomavhe, špelmavharje ali šketačarje. Potovanje v oni dobi je bilo zelo nevarno. Velikanski, gosti zrasli gozdovi so segali prav do ceste, in niti malo oborožene straže, ki so navadno spremljale pošto in večje trgovske transporte, pogosto niso bile kos razbojniškim napadom in ropom. Na glave takih razbojnikov so bile razpisane nagrade po 100 goldinarjev. A vse skupaj ni mnogo izdalo. Rokovanjci so imeli staro, dobro urejeno organizacijo, strogo, skoro vojaško disciplino, svoje poglavarje in svoj rokovanjski jezik, v katerem so se le sami sporazumevali. O tem jeziku je moral slišati tudi pesnik Prešeren, ker pravi, "tat rokomavh govori jezik drugim neumenen."

Med narodom je bila razširjena vera, da znajo rokovanjci z roko nerojenega otroka, v ognju opaljeno, čarati in se napraviti nevidne.

Med rokovanjci so bili meščani, kmetje, obrtniki, zakotni

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour
V angleščini izpod peresa slovitega pisatelja
Howard Fast-a

Peveč o bojih Jugoslovancev za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je naloga teh knjižic zelo omejena, je priporočljivo, da pošljite naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavijku gotovino oz. znak (Združenih držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

Kojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, ako je vam le priročno, da se poslužujejo — UNITED STATES CANADIAN POSTAL MONEY ORDER.

Vseh hudodelcev je bilo 35, toda večina jih je pobegnila čez mejo, takoj po zločinu. Francozi so zgrabili 11 udeležencev, večji del kmetov. Te so postavili 30. januarja 1810 dopoldne pred posebno vojno sodišče, "le conseil de guerre special", kateremu je bil predsednik baron pl. Rousselle, polkovnik 5. linijskega polka in član častne legije. Člani sodišča so bili francoski kapitan Detallant, Pessay, Dejonglass in Tissot, vsi člani častne legije, ter poročnik Giraud in Aillet. Tožilec je bil častni legionar, kapitan Coste. Zagovorniki obtožencev in obenem tolmači sta bila ljubljanska odvetnika dr. Wurzbach in dr. Kalan. Priziv proti izreku tega posebnega sodišča ni bil mogoč. Sodba je bila le popolna oprostitve ali pa smrt, ki se je morala izvršiti takoj. Obdolžene rokovanjce so pripeljali z močno stražo, toda brez verig in nezvezane pred sodišče. Vsi sklepi sodnega dvora so bili soglasni. Obsodba se je glasila na smrtno kazen, ki se je morala izvršiti še isti dan.

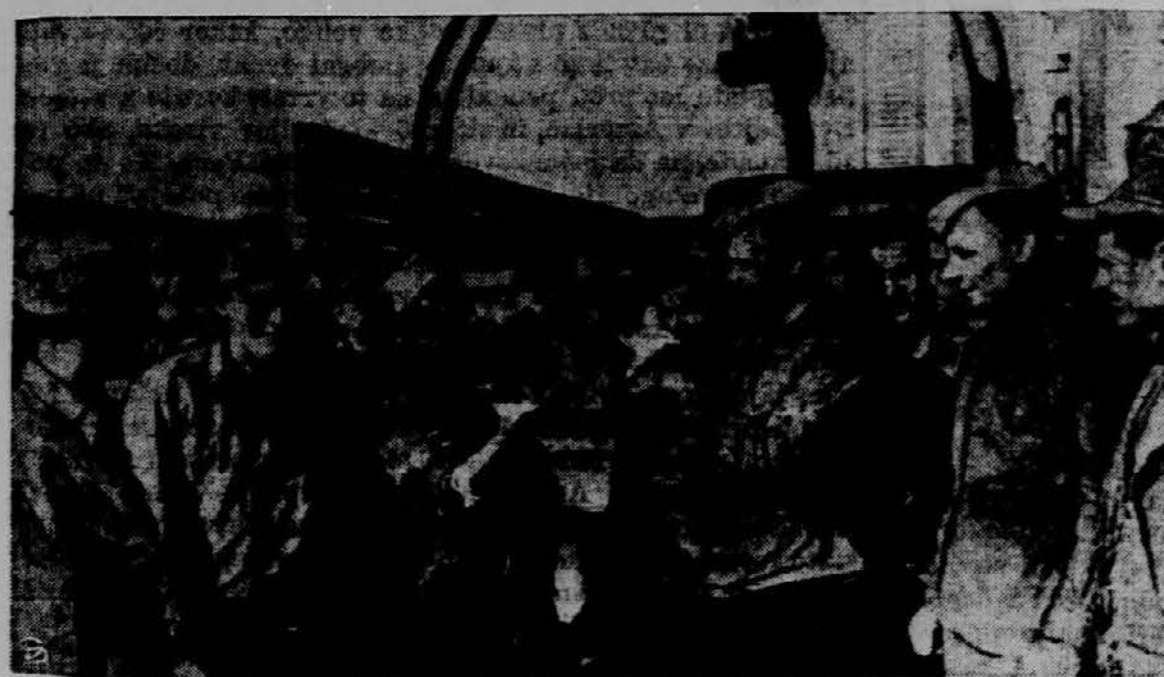
Šest obtožencev je bilo oproščenih in takoj v prostost izpuščenih. Med ujetimi in pred sodiščem navzočnimi so bili na smrt obsojeni: 1. Martin Motka, star 56 let, cestar, doma na Učinku pri St. Ožoltu; 2. Andrej Gril, star 30 let, kmet pod brdsko gospodo, doma blizu St. Ožolta; 3. Luka Knez, star 43 let, kmet na Trojanah; 4. Luka Škofec, star 33 let, kmet na Trojanah; 5. Jurij Dobovšek, star 20 let, hlapec v St. Ožoltu. (Pisatelj Jurčič in Kersnik sta uporabila v svojem romanu "Rokovanjci" razna rokovanjska imena in dogodka po svoje, pač "cum licentia poetica") V odsotnosti (in contumaciam) so bili na smrt obsojeni: Anton Dobovšek, Ignac Frid. Fajenc, sodnik galenberške graščine; Jurij Kos s pridevkom Lavrič; Janez Jakob Grkman, Franc Jerin. Izlakar, Leve, Lipa; Milnar, Jurij Mozer, Matija, hlapec v Erzini v krmi pri St. Ožoltu; Podmilšak; Peček sin; Plotnik. Anton Rožman, župnik v St. Ožoltu; Janez Šajec, čevljar brez doma; Jakob Šeberkar, ki je imel tudi pridevek Cencelj Šinkovec; Bantanov, hlapec v Limovcu; Učakar, Jurij Vezulak (Bezeljak); Tomaž Vovjovec; Zuehliati oče, prejšnji učitelj v St. Gothardu; Zuehliati sin; Pavel Zore, učitelj v St. Gothardu. — Župnik Rozman je bil razen tega obsojen, da se mu zapleni vsa njegova imovina.

Dopoldne je bila sodba izrečena, že isti dan. 30. januarja 1810 ob treh popoldne, torej pred 134 leti, pa izvršena. Na planoti za zidom pokopališča pri Sv. Kristofu se je zbrala velika množica radovednega ljudstva, ko je dospel tja močan vojaški oddelek z zvezanimi obsojenci. Rokovanjce so postavili k zidu. Njihovi zadnji pogledi so bili uprti tja proti Kamniškim planinam in proti domačemu Črnemu grabnu.

Vojni komisar je še enkrat prebral obsodbo, nekaj hipov nato pa so zagrmeli strelji in krogle iz francoskih pušk so predle nesrečnike. Obsodba je bila natisnjena v francoskem slovenskem in nemškem jeziku ter v 600 ivodih razdeljena med

(Nadaljevanje na 4. strani.)

PRIHOD PRVIH AMERIŠKIH BOMBNIKOV V SOVJETSKO RUSIJO

Sovjetski letalci pozdravljajo ameriške letalce, ki so prileteli s prvimi ameriškimi letalnimi tridjavami na ameriško letališče v Rusiji.

ZADNJE DEJANJE NEMŠKEGA PROPADA

Švedski časnikar Gunnar Pihl, ki je do nedavna bil nastanjen kot poročevalec švedskega časopisa v Nemčiji, je bil izgnan iz Nemčije, ker je poročal preveč resnice o položaju v Nemčiji. Poročal je enostavno, da bode Nemčija v kratkem propadla, da si pa prebivalci Nemčije ne morejo pomagati z kakim državnim prevratom, radi vsestranske špijonaže pod vodstvom zloglasnega Himmlerja, ki je poveljnik zloglasne nemške SS. (Schutz Staffel).

Pihl je bil v Nemčiji od leta 1931 in predno je moral ostaviti Nemčijo, je poročal, da pride do poloma v Nemčiji, kakor hitro se bodo nemški vojskovodje, oziroma generali uprli imenovanemu Himmlerju. Do tega bode pa prav gotovo prišlo.

V svojih poročilih je tudi omenil, da je med člani imenovane SS mnogo ljudi, ki niso več fanatični nacisti, oziroma da sedaj, ko na bojnih poljanah vse propada v kolikor pride Nemčija v poštev, prvotna organizacija nemških morilcev, nikakor ni taka, kakor jo je Himmler prvotno osnoval.

Poročevalec je v svojih poročilih tudi omenil dejstvo, da je prebivalstvo Nemčije že davno izgubilo tudi zadnjo nado, da bode Nemčija v sedanji vojni zmagala; da ljudstvo v splošnem ozirom strahu in da vsaka obitelj žaluje po enem ali pa po večerbojnih članih, ki so morali pustiti svoje življenje na bojiščih.

Nemci so namreč prepričani, da je bila Nemčija poražena že tedaj, ko so bile nemške vojske poražene pred Moskvjo. Tedaj so Nemci v Berlinu že proklinjali nacije. — In potem je prišel še nemški poraz pred Stalingradom početkom leta 1943, ko je Hitler ukazal, da se mora žrtvovati še neštete tisoče nemških vojakov, da se ta žalostna novica zamolči še za par dni — oziroma do dneva, ko so naciji

sklenili proslaviti desetletnico svojega obstanka.

Tedaj so Berlinčanje skovali pesem:

"Es geht alles vorüber, Es geht alles vorbei, — denn erst geht der Hitler, und dann die Partei."

Vrtanje petrolejskih vrelcev

Mornariški department je naznanil, da bodo na mornariški petrolejski rezervaciji v Elk Hills, Cal. kjer je že 243 petrolejskih vrelcev, navrtali zopet 300 novih vrelcev, da bo pridelek petroleja tem bolj zvišan od 15,000 na 65,000 sodov na dan.

Zanimivi filmi

V Embassy Newsreel gledališču na 1560 Broadway, 47. cesti, v New Yorku, se sedaj projizvajajo poleg filma "Tito in njegovi guerilci" tudi najnovejši filmi družih zavezniških armad, ki se bojujejo na raznih evropskih bojnih poljanah. Te slike bodo kazale najbrže samo še do prihodnjega četrtka, dne 6. julija, potem se običajno prične novi program.

Slike se kažejo nepretrgoma od zjutraj do pozno zvečer vsak dan.

"Going My Way"

Film "Going My Way", ki ga kažejo v Paramount Theatre v New Yorku že deveti teden, se bliža rekordu filma "Lady in the Dark", ki so ga kazali deset tednov. To sta edina filma v zgodovini gledališč, da so igrali kak film devet zaporednih tednov. Ravno tako je na odru zaporednih devet tednov Charlie Spevak s svojim orkestrom. Wesson Brothers so zaradi prejšnje obveznosti opustili in mesto njih nastopijo Arneaut Bros. v "Birds and Feathers." Irene Dayo, Jimmy Saunders in Tip, Tap and Toe, še dalje osebno nastopajo.

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Angleški Molitveniki

V krasni vezavi, najfinejšega izdelka.

"KEY OF HEAVEN" v finem usnju \$1.50

"KEY OF HEAVEN" v imitiranem usnju \$1.—

Naročite pri:
SLOVENIC PUBL. CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

AMERICAN WILD LIFE

V knjigi je natančno opisano življenje posameznih živali, živečih na suhem, v morju in v zraku, tako da bo vsakdo, ki ljubi naravo in njeno pestro živalstvo, knjigobral s velikim zanimanjem, ker bo v njej našel marsikaj iz življenja divjih živali, kar mu dosedaj še ni bilo znano.

Prvotno je bilo nameravano to veliko delo izdati v petih knjigah, toda je slednjič izšla v eni sami knjigi, ki pa pri vsem svojem skrajšanju prinaša popolni popis ŽIVLJENJA AMERIŠKE DIVJAČINE.

Knjigo bo z užitkom bral lovec, ker navede in opisuje vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; farmer, ker so popisane živali, ki na polju koristijo ali škodujejo ter slednjič ribič, ker so v knjigi naštet vse RIBE, KI ŽIVE V AMERIŠKIH VODAH.

Poleg poljudnega popisa in pripovedovanja vsebuje knjiga 327 SLIK (fotografij); 6 slik v naravnih barvah, v velikosti cele strani, ter ima 778 strani. Velikost knjige je 9 x 6 inčev. Knjiga opisuje sesave, ptice, ribe, kače in živali, ki so ravnotežje na suhem kot v vodi doma. — Vezana je v močno platno s zlatimi črkami.

V ANGLEŠČINI

Cena \$3.50

Naročite pri:

KNJIGARNI

Glas Naroda

216 WEST 18th STREET

New York 11, N. Y.

SEDAJ LAHKO DOBITE LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI

pisatelja Louis Adamič-a

ZA CENO \$2.50 ZA ZVEZEK

"Two Way Passage"

V tej knjigi, ki je zbudila pozornost vsega ameriškega naroda, da je pisatelj nasvet, kako bi bilo mogoče po sedanji vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljenci v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredno in najbogatejšo državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da Združene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihovega sijaja in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogel naslov knjige prestaviti iz angleščine — je jako zanimiva knjiga in jo priporočamo vsakemu, ki razume angleško.

"What's Your Name"

"Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiče sreče milijonov. — Čitanje te knjige je bogato plačano. — Tako se je izrazil veliki ameriški dnevnik o tej knjigi.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Pošljim Money Order za \$..... za lastnoročno podpisano (1) knjigo (1):

Moje ime

Št., ulica ali Box št.

Mesto in država

"Glas Naroda"
216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

PROKLETA

Spisal EMILE RICHEBOURG / A ::
Is francoščine prestavil J. L.

(67)

21. 11. 11

Po kratkem odmoru zopet povzame Mardoche:

Zivljenje ima za vsakega kaj grenkega in dokaj solza. — Več je tožnih kakor veselih dni. Kakor ubožniki, istotako imajo tudi bogateci svoje naloge. Zivljenje je boj; dosti se človek mora boriti za srečo, in časih moramo mnogo, da! mnogo trpeti, predno dospemo k pokoju. Le hrabri ljudje dosežejo svoj namen. Njihova je zmaga; le kdor se je bojeval, se ohrani!

"Vi ste še mlad, inteligenten, omikan, in že hočete obupati! Ali ste hraber, močen, veren? Vera, vera je pred vsem potrebna, mladi gospodine, to verjemite mi!"

"Vera, vera! pravite; a kakšna vera?"

"Vera v Boga! Vera v svojo moč!" odgovori Mardoche slovesno. "Le stopite v svet ter ogledite se malo okoli sebe: povsod nahajate večje gorje! Ne ozirajte se toliko po višinah, nego bolj po nižinah! . . . Jaz ne znam niti brati, niti pisati; pa postal sem vsled svojega razmišljanja sredi velikolepega stvarstva modrijan. Zadel me je bila nezasišena nesreča. Misel na Boga me je naposled tolažila. O, jaz sem bil nesrečnejši kakor boste kdaj vi! — Pa sedaj se ne tiče mene, ki kmalu umrem, nego vas! Rad bi videl, da se zopet opogumite. Kako se zavete!"

"Leon."

"Leon, Leon," ponavlja Mardoche zamišljeno. Tega imena ni bil nikoli pozabil. Še v tem trenutku mu je budilo grozne spomine. "Leon, to je vaše ime," povzame berač, "a jaz sem vas vprašal po imenu vaše rodbine."

"Nimam nobene rodbine," odgovori mladenič; prosjak pa se strese.

Leon nadaljuje: "Moje rojstvo je skrivnost. Niti ne vem, kje sem rojen, niti kdo mi je bil oče!"

"In vaša mati?"

"Bil sem pet, k večjemu šest let star, ko sem jo izgubil."

"Ubogi otrok!" jekne Mardoche.

"Ali umejete sedaj, da imam prav, če se pritožujem o svoji usdi?" vzdihne Leon.

"Gotovo, gotovo! Pa zaradi tega ne smete še obupati! Vi stanujete v Parizu?"

"Da."

"Kaj vas je vodilo v ta kraj?"

"Hočem vam to povedati! Bilo je neke viharne decembrove noči, ko se je moja mati, ki me je nosila otroka v naročju, zgrudila v snegu nekaj milj od tukaj na potu proti Grayu."

"Ali je obležala mrtva?"

"Ne, le v onesvesti."

"In potem?"

"Prišli so glumači s svojimi vozovi mimo. Sprejeli so na ju. Šli so nato v Gray. Tam so mojo mati oddali v bolnišnico."

"Kjer je tudi umrla; ne li?"

"Skoro gotovo. Tega mi dosedaj ni mogel nihče zagotoviti."

"To je čudno!" si je mislil Mardoche. Glasno pa dostavi:

"In kaj so storili glumači z vami?"

"Eden njih, bil je najubožnejši, najnižji, neki pavliha se me je usmili. Boječ se, da ne bi naredil njegov patron iz mene vrhovodca, je zapustil še tisti večer svoje tovariše ter me je vzel s seboj. Jerome Goš — to mu je ime — dela že trinaest let zame; on me je vzgojil, dal me je učiti, postal mi je oče! V začetku bi si seveda sam ne bil mogel pomagati; kajti bil je ubog. Pa v usnjeni torbici, ki je visela ob rami moje matere, je našel dvanajst tisoč frankov. Z obrestmi tega denarja me je vzdrževal izprva po šolah. Vsled Gošove hranljivosti je dandanes skoro podvojen moj imetek, in kar je se pristradal, to je tudi meni namenil!"

"To je čvrst mož, vaš rednik!" vzklikne Mardoche ganejen. Mladenič pa nadaljuje: "Nejasno spominjajoč se one grozne, viharne, zimске noči, sem poiskoval, da bi v tem kraju mogel kaj več poizvedeti o svoji materi, o svoji rodbini; toda zaman!"

"V usnjeni torbici pri zlatu ni se torej našel noben listek, noben naslov! To je zares čudo! Toda še sem v Fremicourt vas je vendarle vodil samo slučaj."

"Slučaj? Ne! Nego prišel sem sem vsled neke opombe gostilničarja Bertauxa v Saint Irunu, v čegar gostilnici je moja mati stanovala, predno se je napravila na pot. Jaz sem si isto sobo pred tremi dnevi najel za mesec dni . . ."

Stari Mardoche povesti glavo. "On ima le ime Leon, kakor drugi," reče sam sebi. "Stanuje pri Bertauxu v Saint Irunu, kakor drugi. Ljubi gospodično seullonsko kakor drugi. Čudno, čudno! . . . Potem pa naglo in glasno dalje vpraša: — "Odkod ste izvedeli, da je vaša mati bila prišla v Saint Irun?"

"Jaz sam sem se tega spomnil, ugledavši kamenita psa na stopnicah gostilniških. In gostilničar Bertaux je potrdil moje spomine. On mi je celo mojo mater popisal: bila je velika in lepa, jako blede, ni se ji zibal smehljaj na ustnicah, pogled ji je bil svetel, a resen . . ."

"Morda je imela vaša mati lepe črne lase?"

"Da, tako mi je povedal gostilničar. Rekel mi je tudi, da je moja mater obiskal mož iz okolice saint-irunske. Ker je imel le kratko časa gostilnico, ni ga Bertaux poznal. Jaz sam se prav dobro spominjam, kako me je prišel vzel v naročje ter me božal in poljuboval. Uverjen sem tudi, da je bil to oni mož, ki je moji materi prinesel denar, ki ga je Goš našel pri njej."

(Nadaljevanje sledi.)

KORUZA — NAJSTAREJŠE AMERIŠKO ŽITO

Američani so se z pridelovanjem koruze bavili že najmanj tisoč petsto let pred prihodom Evropejcev v Ameriko, in sicer od Kanade, na daljnem severu, pa vse do Patagonije, na skrajnem jugu našega kontinenta, kajti koruza je bila prvotnemu prebivalstvu Amerike glavna hrana. Vrste koruze so bile seveda v raznih krajih raznolike, toda kljub temu, je bila koruza glavni pridelek davnih ameriških poljedelskih narodov. V tropičnih deželah Amerike so ameriški narodi vzgojili razne vrste koruze — nekatere za zgozdno in druge za kasno dozorev; v nekaterih krajih so pridelovali le takozvani "popcorn" in zopet v drugih le sladko koruzo.

V svrhu znanstvenih preizkušenj, je poljedelski urad naše zvezine vlade prišel uvažati v malih količinah razne vrste koruze iz tropičnih pokrajin Amerike. Pri tem se je dognalo, da se te vrste koruze po preteku par let šestokrat popolnoma spremenijo in postane v mnogih oziroma abnormalna. Največja koruza na svetu, je takozvana cuzeo-koruza iz Peru v Južni Ameriki. Zrnte te koruze je ta-

ko veliko, kakor četrt-dolarski srebrni denar, dočim je rastlina te vrste koruze k večjemu le 6—7 čevljev visoka, ako raste v republiki Peru. Ko so pa zrnte te koruze posejali na poljih eksperimentalnih postaj poljedelškega oddelka, zrastle je te vrste koruze kar po 16 čevljev visoko — dočim ni rodila niti enega zrna.

V Zedinjenih državah Mehike, v republikah Centralne Amerike, kakor tudi v vseh deželah zapadne Južne Amerike, je koruza glavni poljski pridelek tamošnjega prebivalstva, ki je skoraj izključno ameriško, tako po jeziku, kakor tudi po starodavnih običajih. Nekatere mehiške države, kakor Yucatan, — uvedle so pred desetletji šolski poduk v domačem, ameriškem jeziku, maya. Temu -vzgledu so sledile še druge mehiške države, kar je vse hvala vredno.

Tudi pri nas, v Zedinjenih državah, zavzema pridelovanje koruze prvo mesto med domačimi pridelki, kajti z koruzo obdelana polja merijo pri nas povprečno vsako leto po sto milijonov akrov, dočim merijo pšenična polja nekako 70 mili-

jonov akrov, — kajti medtem, ko se pridelava koruze na vsakem akru povprečno po 26 bušljev, pridelava se na enem akru k več-

jem le 13—14 bušljev pšenice. Vrednost vsako leto pridelane koruze v naši republiki znaša 2000 milijonov dolarjev.

KRVAVA SODBA NA LJUBLJANSKEM POLJU

(Nadaljevanje z 3. strani.)

ljudi in javno nabita. Slovenski prevod sodbe je oskrbel Valentin Vodnik, ponatisnjen je dobesedno v Jurčič-Kersnikovem romanu "Rokovnjači".

Francozi so imeli z rokovnjači težko delo, vendar so postopali z brezobzirno strogostjo, kar je imelo prav dobre posledice. Mnogo je k temu pripomogla tudi ustanovitev francoske žandarmerije v naših krajih ter se je to ime ohranilo iz onih časov do dandanes.

Rokovnjačev se spominja maršal Marmont, guverner Ilirskih provinc, v svojih spominih, kjer pravi:

Razuzdanost teh tatov in razbojnikov je bila tolikšna, da si prebivalci niso upali iz mest, če se niso prej vsako leto z razbojniki pogodili, koliko jim bodo dajali, več ali manj, kakor so bili imoviti ali ne. Če se je hotel kak človek takega davka oprostiti, so mu razbojniki razdejali in opustošili njegovo posestvo. Moja dolžnost je bila, da to zlo odpravim. Toda moral sem najprej premagati nasprotovanje prebivalstva, ki je bilo prestrašeno, ko je slišalo, da se bo moralo zameriti razbojnikom ter se je balo za svoja posestva in za svoje življenje. Če javna oblast zoper razbojnike ne bi ničesar opravila, kakor se je to že prej večkrat zgodilo."

Prebivalci vasi in krajev ob večjih cestah so podpirali in skrivali rokovnjače, ker so se bali njihovega maščevanja. Zato je izdal maršal Marmont 24. marca 1810, pač v zvezi z na-

padom na francosko četo in blagajno v Črnem grabnu, odlok z nastopnimi, zelo strogimi odredbami.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Poznani newburški rojak preminil

25. junija je po dvo-mesečni bolezni zatisnil svoje oči poznani rojak Anton Gliba, ki je bil med pionirji newburške (Ohio) slovenske naselbine. Doma je bil iz vasi Bič, fara št. Vid pri Zatični, odkoder je prišel sem pred 45. leti. Star je bil 68 let. Zapušča žalujočo soprogo Frances, rojeno Jerič, sina Antona, hčer redovnico Mary Anthony, reda sv. Dominika, Frances in Thereso, pastorka Ladislava Turk, tri vnuke, brate Louisa, Ignaca v Warren, O., Johna, v Joliet, Ill., in v starem kraju Franka, sestro Rozalijo in več drugih sorodnikov.

AMERIKA BO PRELOMITA S FINSKO

Washingtonska vlada je na tem, da vsak čas prekine diplomatske zveze s Finsko, ker zadnje dni niti najmanj ne deluje politično neodvisno od Nemčije.

Herbert Uxkull, poročevalec za United Press, ki je bil te dni v Helsinkih, poroča, da je finksko prebivalstvo skrajno nezadovoljno z vlado in je pet ministrov, ki so vsi socialni demokratje, zagrozilo, da odstopijo. Finski socialni demokratje, ki imajo v parlamentu od 200

sedežev 85 sedežev, javno protestirajo proti vladi, ki je od Hitlerja sprejela ponudbo za večjo vojaško pomoč Finski.

Nemška vojaška pomoč že prihaja na Finsko, toda kot pravi Uxkull, so vojaki le drugovrstni in zbirka polomljenih koles in slabega orožja.

DELO DOBE

Čistilci pisarn, samo izurjeni. Ure od 7 zvečer do 1. zjutraj. Plača \$24 na teden. Vprašajte na: 165 Fulton Str., Soba 307, New York City.

GOING MY WAY
z BING CROSBY
in RISE STEVENS
Osebo na odru: Charlie Spivak in njegov orkester: Tip, Tap & Toe; posebna točka: Wesson Bros.
PARAMOUNT
Broadway & 43rd St., New York

OGLEJTE SI ZADNJE FILMSKE NOVICE

1. Oglejte si važni novi film

TITO IN NJEGOVI GUERILCI!

- Oglejte si de Gaulle v sprejem v osvobojeni Franciji!
- Oglejte si film o osvobodjenem Rimu!
- Oglejte si "This Is America" — Matična ladja za aeroplano.
- Oglejte si posebno nov film "The Infantry"
- Oglejte si, kako ameriške rezerve gredo v Normandijo!

In poleg tega 43 filmskih novic iz celega sveta — največja predstava v mestu v

EMBASSY
NEWSREEL THEATRE
Broadway in 46th St. New York

Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta

3935 W 26th St. Chicago 23 Ill.

RAČUN ZA MESEC MAJ 1944

Bilanca v banki 30. aprila 1944	\$18,494.11
Ročna bagajna \$5.64	\$18,499.75
Podrž. 1 SANS—Detroit, Mich.	\$100.00
" 6 " Ely, Minn.	21.00
" 8 " West Newton, Pa.	13.20
" 12 " West Aliquippa, Pa.	11.95
" 15 " Springfield, Ill.	7.23
" 17 " Unionton, Pa.	12.95
" 18 " Sheboygan, Wis.	25.00
" 22 " Midway, Pa.	10.00
" 24 " Virden, Ill.	6.25
" 25 " Chicago, Ill.	13.28
" 28 " Conemaugh, Pa.	5.00
" 33 " Bridgeport, O.	102.50
" 38 " Acmetonia, Pa.	25.00
" 39 " Cleveland, O.	300.00
" 41 " Fontana, Calif.	16.00
" 45 " Sheboygan, Wis.	2.90
" 47 " Pueblo, Colo.	6.00
" 48 " Cleveland, O.	250.00
" 56 " Milwaukee, Wis.	100.00
" 62 " Crivitz, Wis.	20.00
" 63 " Brooklyn, N. Y.	17.00
" 65 " Worcester, N. Y.	5.00
" 67 " Los Angeles, Calif.	20.50
" 78 " Bridgeville, Pa.	30.25
" 80 " White Valley, Pa.	8.00
" 83 " Walsenburg, Colo.	5.00
" 86 " Elizabeth, N. J.	4.50
" 91 " Chisholm, Minn.	1.00
" 94 " Hostetter, Pa.	10.00
" 95 " Pueblo, Colo.	10.00
" 96 " Auburn, Ill.	5.00
" 97 " Newark, N. J.	11.00
" 100 " Wilkes-Barre, Pa.	103.50
" 101 " Greensburg, Pa.	6.25
Rose Sajovec, Chicago, Ill. (poslano po Proletarcu)	30.00
John Kumše, Lorain, Ohio	10.00
Anton Pišlar, Nutwood, Ohio (poslan po Proletarcu)	2.50
Prispevki poslani po Glasu Naroda	7.50

Dohodki za mesec maj \$ 1,335.26
\$19,835.01

IZDATKI:

Najemina urada	50.00
Naročnina	26.67
Poštovina	27.00
Potni in vozni stroški	106.12
Plača uslužbenca	129.80
Razsvetljava	1.00
Čiščenje urada (za 2 meseca)	6.00
Telefon in Telegrami	6.15
Tiskovine	60.00
Uradne potrebščine	7.40

Skupni izdatki 420.14
Bilanca v banki 31. maja 19,379.95
Ročna bagajna 34.92

JOSEPH ZALAB,

MIRKO G. KUHEL,

glavnik izvršni tajnik

KNJIGARNA Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York City

Razprodaja KNJIG

po 50 centov komad.

IZDALA SPLOŠNA KNJIŽNICA

1 Domače živali
Spisal Damir Feigel

2 Kreutzerjeva sonata
Spisal L. N. Tolstoj

3 Andrej Ternovec
Spisal Ivan Albreht

6 Preganjanje indijanskih misijonarjev
Spisal Josip Spillman

8 Pravljice
Zepisal H. Majar

10 Dedek je pravil
Spisal Julij Slapšak

12 Podprije vpadi
Frank Baron Trenk
Po raznih virih napisal Gjuro Panduric

13 Pariški zlatar
Poslovenil Silvester K.

14 Pravljice in pripovedke za mladino
Spisal Silvester Kobutnik

15 Suneški invalid
Spisal Silvester Kobutnik

17 Vojnimir ali poganstvo in krst
Spisal Josip Ogrmec

18 Mladim srcem
Drugi zvezek. Zbirka za slovensko mladino. Spisal Kaver Meško

19 Študent naj bo
Spisal Fr. S. Finžgar

22 Balade in romance
Spisal A. Aškerc

23 Zbrani spisi za mladino
Spisal Engelbert Gangl

24 Andersonove pripovedke za mladino
Priredila Uta

25 Duhovni boj
(Izdala družba sv. Mohorja) L. Skupol

26 Denar
Dr. Karl Englis — Poslovenil Dr. Albin Ogris

27 Ker je zaloga teh knjig zelo omejena, je pri naročilu priporočljivo omejititi več šbirk, da nam bo na ta način mogoče vsakega zadovoljiti.

35 Praški Judek
Spillmannova povest — Prev. Josip Vole

28 Magda
(Igra) — Alojzij Remec

29 Peterčkove poslednje sanje
(Igra) — Pavel Golin

30 Potopljeni zvon
(Igra) — Gerhart Hauptmann

31 Revizor
(Igra) — Nikolaj Vasiljevič

32 Spodobni ljudje
(Igra) — L. Lapevec

33 Črne maske
(Igra) — L. Andrejev

34 Antingone
(Igra) — Poslovenil C. Golar

Edini vojni bond, za katerega vam bo žal, je oni, ki ga niste kupili!

36 Sveti Just
(Igra) — Spisal dr. F. Petronio

38 Tončkove sanje na Miklavžev večer
(Igra) — J. Erbeničnik F. Rojc